1932 TỪ 5 OCTOBRE 1932

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LÉGAL INDOCHINE N° 1615

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

Une seule insertion. . . . . 0$30 le c/m

Par contrat annuel

Par centimètre et par insertion. . . . . 0$15 le c/m

Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne

Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m

On traite à forfait pour les contrats importants.

Tarif des lettres destinées à la rédaction devront être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Propriétaire : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
Téléphone n° 150

Một cái gương tốt cho làng khuê-các nước ta

Vừa rồi ở bên nước Mỹ có mở một cuộc thi đua, cái giải thưởng to đến 2 000 đồng; trong số những đồ đạc đem tới dự cuộc thi có một cái đồ đạc chính của một vị tổng-thống phu nhân là bà Coolidge thân thủ đan ra mà đem đến dự thi đó.

Các bà, các cô trong nước ta ai có thường đọc báo-tranh tạp-chí tất cũng biết ông Coolidge là một đảng quốc trưởng, đường-đường đại tổng-thống ở một nước to lớn giàu thịnh nhất thế-giới là nước Mỹ ngày nay; trước khi ông nhậm chức đại tổng-thống bây giờ, ông đã làm phó tổng-thống trong mấy năm; cái đồ đan của bà vợ ông đan để dự cuộc thi này là tự mấy tháng trước kia, lúc còn là bà phó tổng-thống. Một bà phó tổng-thống mà cầm-cụi tay ghim mũi chỉ, sánh vai với bọn thợ đan thợ dệt cùng so-đo hơn kém trong một cái nghề làm ăn vất-vả là cái nghề mà ta thuở nay vẫn cho là một nghề tầm thường nhỏ mọn, nhà phong-lưu, bậc đại các không thèm ngó tới bao giờ. Các bà, các cô ta bảy giờ thoạt nghe câu chuyện đó khỏi sao được cho là một việc sá dị, có lẽ cái bà tổng-thống ấy bần-lận bần-xỉn hay mơ-màng gán-dỗ dại làm sao, làm một bà tổng-thống, bổng-lộc của chồng thu nhập kể bao nhiêu, quyền thế của chồng hách dịch biết nhường nào, lấy vào đâu mà chẳng có tiền, dụng việc gì mà chẳng có lễ, đi đâu chẳng có kẻ kêu người vạn kể luốn người cúi, tới đâu chẳng có ngọc ngà châu báu, gấm vóc bạc vàng, cái giải thưởng hai ngàn đồng có đáng mấy mươi mà bỏ cái nước mất bỏ-hỏi ngồi đan như thế; dịch địa như ta được chiếm cái địa vị, hưởng cái sung-sướng như bà mà ta thử tính cái chương-trình thời-khắc trong một ngày, giờ nào là giờ đi cửa hàng áo, giờ nào là giờ đeo hiệm kim-hoàn, giờ nào là giờ đánh chắn đánh bài, giờ nào là giờ thổi nem, thổi cuốn, giờ nào là giờ chén ngọc đũa ngà, thời rảnh yên khách, giờ nào là giờ ô-tô song mã, hứng mát rong Cường, giờ nào là giờ giác trưa, giờ nào là giờ thay áo, giờ nào là giờ tô son điểm phấn, giờ nào là giờ quảng cô dắt tay, trường chẳng còn có một tấc bóng thừa đâu mà kiếm cho đan nữa.

Nhưng mà không, không phải thế, làm rồi ở trong thì là làm rồi ông quan lớn ở một xứ gian-man nào, không công-lý, không nhân-đạo thì họa-hoằn mới mong có cái bổng lộc, cái quyền thế muốn sao muốn vậy như thế được, mới mong những ngọc ngà châu báu gấm vóc bạc vàng, muốn gì có nấy được, mới mong bao vét hết cả cao huyết muôn nhà, có dư ăn dư tiêu mà dưỡng-dưỡng cả lũ kiêu thê diễm-thiếp, đại lục phàn hồng, sắp hàng ra ăn dựng mà phải chuốt được; chứ ở một xứ đã khai minh, tôn công-lý, trọng nhân-đạo như nước Mỹ kia thì không luận là quan nhỏ quan to, dù cho đến quan tổng-thống cũng vậy, cũng làm việc nhà-nước mới ăn lương nhà-nước, lương tháng chi-nhu cũng vừa khẩu, hai ngàn đồng có phải là cái vật để kiếm cho một bà quan lớn như ở xứ nào nay vài trăm mai lại vài trăm. chốc giảm chục lát lại giảm chục. cậu lính kêu van, có hầu nưng đỡ mà tay hòm thìa khóa, giao nạp cả một tay quan bà đâu. Và lại ở một xứ là cái xứ giáo dục đã phổ thông, không những đàn ông mà cả đến đàn bà ai cũng có cái trí-thức đủ để mà tự trị, cái tài-năng đủ để mà tự hoạt, ai cũng biết giữ nhân-cách mà quí thực-nghiệp, lấy vô nghề vô nghiệp, đeo gánh nặng cho chồng con, làm sâu mọt cho xã-hội là một cái sỉ nhục không gì bằng, cái cách lăng-phí thì giờ xỉ dụng tiền của như vừa kể trên kia tuy cũng có một hạng ăn chơi đàng-điếm, mà phần nhiều thì là những người ham chức nghiệp, thích nữ-công, chăm gia-chính cả, sự thêu thùa đan dệt, bếp nước bánh trái vẫn là cái công khóa hằng ngày của những bậc quần thoa trong thượng-lưu quí-phái ở các nước văn-minh đời nay, Coi ngay như bên nước Pháp, những bậc các bà các cô nhà giàu có sang trọng, cũng nhiều người cộ nghề-nghiệp, giỏi nữ-công, chăm chỉ làm ăn, tiết-kiệm tích trữ; chẳng có thể mà trải qua một cuộc tranh-chiến nghiêng trời lệch đất, tổn của hao người biết bao nhiêu mà kể, mà trong có mấy năm trời ra công cô sức, lại sắp sửa khôi phục hoàn tự như xưa, việc ấy quyết không phải công riêng của bọn mày râu vậy.

Ta cứ xét cái khí-lập trong quan trường và cái tư-cách đàn bà con gái ở các nước Âu-châu thì cái câu chuyện bà tổng-thống thì đan ở bên Mỹ kia, tưởng không phải là một câu chuyện sá-dị gì mà chính là một câu chuyện các bà các cô ta nên dẫn làm một tấm gương quí-báu. Cái gương tốt đó các cụ các mẹ ta ngày xưa cũng đã treo cho ta cái khuôn mẫu tề-gia nội-trợ, ta chẳng từng nghe có một bà nhị phẩm vẫn ở nơi điền-giã, xăn xống quai cồng, đeo đồ cơm lọ nước, đi theo trông lũ thợ cày suốt ngày đêm ư? ta lại chẳng từng nghe có một bà tổng-đốc vẫn ngồi hàng mua bán, cả ngày giao tiếp với mấy chị phường tơ phường lính, không hề biết cái mùi cao lương chung đỉnh là cái chi chi đây ư? Ta nơi được cái gương tốt của các cụ các mẹ ta ngày xưa, giúp đỡ được cho chồng con ta, tiêu-biểu được cho xã-hội ta, thì cái tiếng tốt của ta có thua gì bà tổng-thông thị đan ở bên Mỹ.

T.

LẠI CÓ MỘT VỊ THUỐC CHỮA BỆNH PHONG NỮA

Trong một số báo trước, bản-báo đã có nói đến một cách chữa bệnh phong của bác-sĩ Travers trình bày tại cuộc hội-nghị Y-học ở Singapour. Mới đây lại cuộc hội-nghị Y-học-hội đặt ở Strasbourg lại có bàn đến một vị thuốc chữa bệnh ấy nữa.

Cứ theo các sổ tổng-kê, thì số người phải bệnh phong ở thế-giới hiện nay chỉ có 3.500.000, song những nhà chuyên-môn thì đều nói rằng số ấy phải tính là 10.000.000 kia mới đúng.

Nhiều xứ có người phải bệnh phong lắm. Như ở Ấn-độ có tới 1.500.000 người, ở Colombie có tới 200.000 người mắc bệnh ấy. Cho nên những người đi qua hay là những người trú ngụ ở các xứ ấy, thường hay bị lây, mà khi về lại đem cái bệnh truyền-nhiễm ấy về xứ mình nữa. Vì thế các y-học-hội vẫn phải hết sức tìm thuốc để chữa bệnh ấy.

Ở nhà thương Saint-Louis quan bác-sĩ Pemaret đã chế được một vị thuốc, nhưng mà chữa bệnh cũng không tiệt nọc được. Lại có một ông thầy người khoa ở xứ Alexandrie mới dùng ba vị thuốc (trong ba vị ấy có dùng nhân ngân) chế ra một bài chữa bệnh phong; năm nay tại cuộc hội-nghị Y-học ở Strasbourg, đã xem xét về bài thuốc ấy, và đã công nhận rằng có công-hiệu, thì thì bệnh phong lại có một cái thuốc chữa nữa.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 1er Octobre 1923

Mấy lời của quan Poincaré

Tin Bar-le-Duc. — Quan Poincaré được tái-cử nghị-trưởng hội-đồng hàng quận Meuse. Trong bài diễn-văn của ngài đọc tại hội-đồng ấy, ngài có nói: Ta chớ nên vội tán-dương cuộc đắc thắng của ta. Các nỗi khó khăn còn nhiều lắm. Ta có biết kiên-tâm vững lòng thì ta mới mong thắng được hết mọi việc.

Đảng Quốc-dân nước Đức

Tin Berlin. — Những người về đảng Quốc-dân cố đánh lấy đền Castrin, nhưng họ không lấy được.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 2er Octobre 1923

Việc nước Đức

Trong khi những người về đảng Biệt-lập ở Rhénanie biểu tình một cách hòa-bình ở Dusseldorf ngày hôm chủ nhật mới rồi, tình cảnh-sát nước Đức đánh đuổi họ đi đột, làm chết mất 17 người và bị thương mất 91 người.

Viên đại-biểu nhà báo *Daily Mail Price* có nói tình thần-cảnh nước nước trong trị nhân dân một cách gia-man như thế thì lại làm cho cái phong-trào biệt-lập kịch-liệt hơn trước.

Trong những buổi rối loạn như thế, các quan trú-binh không có can-thiệp đến việc nước Đức, song các quan cũng có thi-hành một phương-sách để duy-trì trật-tự mà thôi, như cấm sự đi lại ở Dusseldorf và cắt người tra xét đến đuổi mọi việc xem sao.

Cái thế-lực hội Vạn-quốc đã vững bền

Nhà điện-báo Havas có thuật lại những cảm-giác của các phái-bộ Nam Mỹ-châu về hội Vạn-quốc.

Viên đại-biểu nước Brésil có nói việc giải-quyết cái tranh-đoan của hai nước Ý và Hy-lạp thực đã làm cho cái thế-lực hội Vạn-quốc thêm vững bền.

Viên đại-biểu nước Chili, là M. Edwards, mong rằng bản dự thảo về việc các nước trong tổ trong trị sẽ được các nước lớn càng kỳ cả. Song ông có tỏ ý tiếc rằng những khoản của các phái-bộ Nam Mỹ-châu khởi nghị, đại-hội-đồng không lưu tâm xem xét.

Viên đại-biểu nước Uruguay là M. Fernandez Ymedina nói rằng cái thế lực hội Vạn-quốc rất là vững bền, và cái thế lực ấy có bổ ích cho cuộc hòa-bình thế-giới nhiều lắm.

Việc sang hầu-quốc Saviere

Tin Munich Von Kohr cách chức viên chánh cảnh-sát và giao chức ấy cho một viên võ hội-đồng quốc-nghị.

Tin Naremburg. — Các cơ-quan bảo-hộ của đảng Xã-hội đã bị cấm không được lập nữa.

Các nghị-định nói về việc thi-hành các bản luật bảo-hộ chánh-phủ Cộng-hòa đã bị bãi đi.

HÀI ĐÀM

Một chất lạ trong máu người

Ông Mỗ, tuy thuở nhỏ nhờ có cái giáo trạch cần lễ tiên, vốn vẫn là người rất có hạnh-kiểm : cần thận, thực-thà, biết thương người và rất có liêm-sỉ. Cụ cố ông thường vẫn những khen được người con cụ có tính nết tốt như thế là quí lắm, vì cụ vốn là người rất đạo-đức xưa nay.

Bắt đắc dĩ khi ông đỗ đạt được bổ đi làm quan, thì tính nết ngài ngày một đổi trái khác hẳn. Cụ cố ông thấy thế rất lấy làm phiền. Cụ ngờ rằng hay tại ông mắc phải bệnh thần-kinh, nên cụ liền cho đón một ông danh-y lại chữa.

Ông danh-y xét mãi, thấy các thần kinh hệ của ông Mỗ đều còn cực tốt cả, duy xét đến máu thì có chất lạ thôi.

Ông danh-y bèn :

— Vậy chớ tí làm nay ngài có dùng thứ thực phẩm gì lạ không ?

Ba Mỗ đáp :

— Bẩm, quan tôi xưa nay vẫn chỉ ăn toàn đồ cao-lương mỹ-vị thường dùng, chẳng có chi là lạ. Duy từ ngày quan tôi xuất chính dân giờ, thì tính ưa sơi thêm một ít thịt chó nữa thôi

— Ừ, có thế chứ ! chính thị có chất lạ trong máu đây rồi...

Bình-trường

Tin Trung-hoa

Ngày 28 Septembre 1923

Bắc-quân biến động

Lê-xuân Vinh làm loạn ở Toại-khê, Bắc-quân xem chừng biến động lắm.

Tin Tôn-Văn

Tôn Văn đã đến Bích-cực, mở quân sự hội để định ngày hội chiến.

Việc Bảo-kinh

Cao-Hùng-Tiết và Ngô-đạo-Lân đặt tiệc ở Ngoại-giao bộ, mời các nghị-viên. Khi đương tiệc. Ngô tỏ ý với các nghị-viên rằng trông mong cho thành việc đại-tuyển (bàn Thống-lĩnh), các công việc sắp đặt xế cũng tùng hiệp nước mà lo liệu đến dần; nên miệng nói khác, bụng nghĩ khác, thì chẳng có ngày hư bỏng cả.

Cố duy-Quân đối với việc Lê-nguyên-Hồng về phía nam

Cố duy-Quân sai người đến khu Đông-giao Dân-hạng, để thăm dò ý kiến lĩnh-sự các nước về việc Lê-nguyên-Hồng về phía nam.

Lê-nguyên-Hồng với Tôn-Văn

Lê-nguyên-Hồng đánh giây-thép cho Tôn-Văn nói rằng mình đã đến Thượng-hải, xin Tôn hiệp lực với mình, đem chánh nghĩa để duy trì cuộc đời. Hình-sự các nước đều nhất-trí vào việc ấy.

Triệu-hằng-Dịch chạy sang Bình-lương

Triệu-hằng-Dịch ở Lỗ-lăng, Đàm-điền-Khải liền quân đến đánh gấp lắm, quân Triệu tan rất nhiều, chỉ còn được vài trăm người, có lời đồn rằng Triệu đã chạy sang Bình-lương.

Tào Ngô đối với miền Nam

Tào Côn và Ngô-bội-Phu cử Trần bằng-Anh làm quán-hiến thống-trưởng coi hết cả các quân đoàn phía nam.

Tin Huê-châu

Liên-quân (quân đội về phái Tôn-Văn) đánh Huê châu thế trong thành đã núng; có lẽ không giữ được lâu nữa.

Việc chính-phủ Bảo-kinh vay tiền mua khí giới sắp thành

Trương-Hỗ ở Thiên-tân về, nói rằng việc vay tiền để mua khí-giới đã có thành được

MỘT CÂU CHUYỆN BUỒN CƯỜI TẠI HỘI VẠN QUỐC

Có người kể chuyện rằng mới đây hội Vạn-quốc có xử một việc cũng buồn cười. Số là nước Lỗ mã-nì thi-hành cái chánh-sách phân-phát đất cát cho những dân có những thủ nuộng đất của các nhà điền chủ, mà chỉ bồi-thường cho một ít mà thôi. Các điền-chủ dân Lỗ-mã-nì thì mang thuộc, còn các điền chủ dân Hung-gia-lợi thì nhất định không nghe việc ấy. Sau hai nước Lỗ và Hung phải đem việc ấy đến xin tòa trị sự hội Vạn-quốc xử cho. Tòa trị-sự bèn cử viên đại-biểu nước Nhật giảng giải việc ấy cho hai nước; nhờ thế cho nên các đại-biểu hai nước Lỗ và Hung đã ký với nhau một bản giao ước về việc ấy.

Đến lúc đại-biểu nước Hung về thì bản chánh-phủ xét ra bản giao-ước ấy không thể mang thuận được. Nhưng viên đại-biểu nước mình đã ký rồi, thì làm thế nào mà bãi đi được.

Chánh phủ nước Hung tâng kế, bèn đánh liều làm đơn để trình tòa trị sự hội Vạn-quốc rằng bản giao-ước ấy xin bãi đi vì chẳng là lúc ký giao-ước, viên đại-biểu nước Hung gia-lị bị say rượu chứ không cai.

Nhận được đơn ấy, tòa trị-sự hội Vạn quốc phải họp hai kỳ bí mật để xét xem viên đại-biểu nước Hung lúc ký bản giao-ước ấy có say rượu hay không. Sau xét mãi mới biết rằng bản giao-ước ấy ký buổi sáng một hôm kia vào lúc 10 giờ một khắc, vì đến hồi 10 giờ 1/2 sáng hôm ấy viên đại-biểu nước Lỗ có đi xe hỏa đến một chỗ kia. Như vậy thì có thể chắc rằng, hôm trước hôm ấy thì nào thì không biết, chứ lúc ký bản giao-ước thì quyết viên đại-biểu Hung không say rượu.

Vì mọi lẽ ấy, tòa trị-sự công nhận cho bản giao-ước là hợp lệ, mà cái trái là về phần nước Hung-gia-lợi phải chịu.

KỲ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin cảo ngài nào hễ khi có việc gì viết thư đến bản-quán, thì nhớ biên rõ số tờ ở bì giấy, gửi báo, hoặc là gửi các sản-phẩm nơi giấy quán ấy, để cho người làm sổ sách khỏi sai nghĩ thường, hay bị lầm vào sổ, hoặc thất mất, không nhận được; thành ra nhiều khi bản-quán không trả lời được.

Cái quyền khai mỏ dầu-hỏa Mossoul

Hiện bây giờ cái nguyên-liệu gốc của công-nghiệp có ba thứ : một là than đá hai là sắt, ba là dầu hỏa. Ba thứ ấy những nước công-nghiệp phát đạt đều phải cần-dùng đến, thế tất là phải tranh nhau; tranh nhau mới rồi lại sinh ra một cuộc đại-chiến lần thứ hai nữa không biết chừng. Than với sắt chưa bàn đến, hãy giờ hãy bàn đến việc dầu hỏa.

Cứ trong thế-giới, có mười mấy xứ sản dầu hỏa : nước Mỹ, nước Mặc-tây-kha (Mexique) các xứ ở Trung Mỹ châu và Nam-Mỹ-châu, Nước Anh, nước Nga, và mấy xứ ở trung-bộ Âu châu; Á-châu thì nước Ba-tư, đất nhượng để quyền Chester ở nước Thổ, Đông-ấn độ, Đông-ấn, Trang-hoa, Tây-bá-lợi-á. Trong mười mấy khu đất có dầu hỏa ấy thì có khu mỏ dầu-hỏa về nhượng để-quyền Chester bây giờ hiện đương là một cái vấn-đề tranh-cạnh nhau cả các cường-quốc chung chia-mọe vào đấy hơn cả.

Cái khu đất ấy là khu đất có mỏ dầu lớn nhất trong thế-giới, số tiền bán dầu nó chừng đến 1.000.000.000 mỹ kim, những nước nhiều công-nghiệp hầm-hè tranh nhau cũng là phải. Trung làm điều cần khu đất ấy là Mossoul xưa nay đã có tiếng là nhiều dầu hỏa, khu đất ấy khi trước thuộc về địa phận Thổ-nhĩ-kỳ, sau cuộc đại chiến rồi lại thuộc về quyền một nước nhỏ mới dựng lên ở trong nước Thổ bây giờ, chánh-phủ mới Thổ-nhĩ-kỳ lại đòi lấy lại.

Trước cuộc đại chiến Âu-châu, thì nước Đức nước Anh nước Mỹ tranh nhau khu đất ấy, sau cuộc chiến tranh rồi, thì nước Pháp lại thay nước Đức mà tranh khu đất ấy. Cho nên bây giờ ba nước tranh nhau, mà quan-hệ đến lợi-hại nước Anh, nước Mỹ lại lớn hơn. Cái quyền thuận nhượng Chester bây mà thành lập rồi, thì nước Mỹ được cái quyền to về cái khu đất qui báu ấy, mà nước Anh thì bị trọng thương ở trong cuộc tranh dầu hỏa. Việc ấy thật là quan-hệ đến vận-mệnh của cả thế giới về sau.

Nước Mỹ được người Thổ-nhĩ-kỳ thuận nhượng cho khu đất ấy, từ cuối thế-kỷ thứ 19. Năm 1899, ông Chester coi chiếu tàu Kentucky, phụng mệnh chánh-phủ Mỹ, đi sang nước Thổ-nhĩ-kỳ để hiệp lực với sứ-thần nước Mỹ mà nhận số tiền nước Thổ bồi thường về việc người Thổ giết người Mỹ.

Vua Thổ-nhĩ-kỳ Abdul Hamid II tỏ tình với ông Chester muốn thân một với nước Mỹ, để mưu đường tiến bộ cho công nghiệp và thương nghiệp của hai nước. Năm 1908, ông Chester có động cáo nhà tư bản nước Mỹ góp vốn đặt đường sắt, ở nước Thổ để mở mang các nghề thực-nghiệp, bởi thế các nhà tư-bản nước Mỹ mới tổ chức cái công ti Ottoman, Américain Développement.

Ông Chester sang nước Thổ-nhĩ kỳ lần thứ hai, vua Abdul Hamid II thuận nhượng cho cái quyền được Mỹ mở đồng Arghana và mỏ dầu hỏa Mossul, người cái mỏ ấy, lại còn có một mỏ vàng, một mỏ bạc cũng ở trong quyền thuận nhượng.

Cuối năm ấy vua Abdul Hamid bị đuổi, con là Reshid Effendi nối ngôi, lại cũng muốn lợi dụng tư bản của nước khác để mở mang thực nghiệp của nước mình, cho nên đối với quyền thuận nhượng Chester lại cũng vui lòng theo. Cái nguyên-nhân nước Mỹ được cái quyền thuận nhượng Chester là thế.

Trước khi đại-chiến, khu đất Mossoul tuy vua Thổ vẫn có hứa rõ nhượng cho người Mỹ mà thuộc về nước

Thổ-nhĩ-kỳ. Nước Anh nước Đức lập-thành các công-ty Turkish Petroleum chia tư thì nước Anh bỏ vốn ra ba phần, nước Đức bỏ vốn ra một phần. Chánh phủ Thổ đã đành thuận nhưng các quyền lấy dầu cho công-ty ấy, nhưng vừa gặp cuộc đại-chiến việc lại đình đi. Năm 1916, nước Pháp mặt với nước Anh cho nước Pháp cái khu đất Mossoul. Đến năm 1918, nước Anh lại khuyên nước Pháp trả cho nước Anh khu đất Mossoul. Năm 1920, nước Anh nước Pháp khai hội ở San-Remo, nước Anh thuận cho nước Pháp được nhận cái cổ-phần của nước Đức ở các công-ty Turkish Letroleum lập ra từ trước khi chiến-tranh, nghĩa là nước Pháp được hưởng một phần tư quyền lợi ở các mỏ dầu Mossoul. Danh thì như thế, nhưng kỳ thực thì nước Anh vẫn nắm cả quyền lợi ở trong tay mình.

Nước Anh nước Pháp có quan-hệ đến cái quyền thuận-nhượng Chester là vì thế.

Đột nhiên có cái việc nước Thổ cùng nước Hy-lạp chiến-tranh quốc-dân quân Thổ-nhĩ-kỳ những thắng-lợi vẻ vang, lúc đánh được quân Hy-lạp, bỏ vua cũ, lập chính-phủ mới ở Angora, tuyên ngôn những điều mới của vua Thổ để-kết trước là không có hiệu-lực gì cả, đến ngày 11 tháng tư năm nay, quốc-dân nghị-hội quyết-nghị đem cái vấn-đề Mossoul thuận-nhượng cho người Mỹ mà cái tranh đoạt về dầu-hỏa trong ba nước Anh Pháp cũng Mỹ này nên tự đấy vậy X.

Cuộc thi thơ

Của Nhó-tri-Quyên mở ra

Thơ thi

DCCCLX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Phố Giám quanh ngoài miếu mạo trông.
Thuốn cổ Nghiêu qui nên chí chính,
Văn mở vì Lượi lối thời trung.
Lục kinh cửa đạo giang tay mở,
Vạn thế nhà nho ngửa mặt trông.
Rõ rõ cung trùng trên trước mắt.
Vui xem chẳng những một Hà-đông.

Lương-quang-Thọ
Làng Luật-ngoại, Thái-bình

DCCCLXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Mấy nhận cung trùng vợi vợi trông.
Nghiêm tuấm ngõ Nhan cùng cửa Khổng
Cao sâu bên Nhị với non Nùng.
K ... Nguiễn ép Tuân còn nguyên nếp
Trọng Hán suy Tấn há bợn lòng.
Tuy Lý khéo xây nền quốc-tộ,
Đến nay hoa gấm đẹp vô cùng.

DCCCLXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không miếu còn đây sở tích chung.
Tiên Lý sớm gây nền giáo-hóa,
Đông đô nêu khắp đạo tôn sùng.
Biết đâu cao thấp cùng thiên địa,
Chỉ thấy đài lâu đối Nhị Nùng.
Ghi đến xe loan năm Mậu ngọ,
Mấy vần thơ ngự khắc bên trong.

Kiều-Mẫn
48, phố Ninh-xá, Bắc-ninh

DCCCLXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cảnh trọng trông trông như giục lắm lòng.
Trước cổng rêu in nền quốc-học,
Bên vườn bia dựng biển văn-phong.
Hồn nho lồng lẫy vang miền Bắc,
Vẻ thánh uy-linh ngất cõi Đông.
Mấy thuở ghi danh cùng tuế nguyệt,
Chẳng là một tiếng vội non sông ?

Lê-đình-Quỳnh
Chưởng-giáo trường Đoàn-bái
Hải-dương

DCCCLXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Kinh chướng xưa nay vẫn một lòng,
Phong-cảnh vẻ vang đô xứ Bắc,
Lửa hương thờ-phụng sắp miền Đông.
Ngoài năm chim nỗi theo thời thế,
Hạnh đạo lâu dài hộ nội sông.
Đêm vắng cành thung xào xạc gió,
Bên tai văng vẳng tiếng Rồng chung.

DCCCLXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Khổng-miếu là đây có phải không ?
Một cõng tô-vương ngồi thẩm thẩm.
Hai hàng cao-đệ đứng song song.
Ơn người gây dựng ghi bia sử,
Đạo thánh dài lâu sánh Nhị Nùng.
Tôi đó ai không lòng kính trọng,
Trong nhà triết-học tiếng tây đông.

Bùi duy-Kiên
Thừa-phái phủ Vĩnh-linh, Quảng trị

DCCCLXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thánh Lý vua Lê đúng mối đông.
Nhà Khổng tôi-thu tuôn nước Nhị,
Cõn Trình lễ-nghĩa vững non Nùng.
Cao sâu vui hợp người Tây Bắc,
Khí-vượng tranh hơn cõi Lạc Hùng,
Hình thắng trời dành rồng đức thịnh.
Hồ mang phong-cảnh nhất miền Đông.

Ng-dương-Hug
5, Dốc hàng Kèn, Hanoi

DCCCLXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Từng các Khuê-văn lẫng đông trông.
Bực-tế thượng-đình hương khói tỏa,
Hàng bia khoa-giáp đá rêu phong.
Nhọ lưu rõi lại dòng Châu Lễ.
Đạo thống gây nên giống Lạc-hồng.
Muốn hỏi thành đô người tó-sĩ,
Duy trì thế-giáo có ai không ?

Hoàng duy-Mẫn
Thừa-phái huyện Tiên-lãng, Kiến an

DCCCLXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long
Cõi ngửa xưa nay lượng bể lòng.
Sông Nhị nối Nùng nối cổ-tích,
Ngõ Nhan cửa Khổng dẫn phầu-cung.
Bầu trường đạo đời bao thánh quốc,
Ngoài ngạch lao nhao lối đi đông.
Tự Lý bấy nay sùng bất thế,
Nền văn mai hậu vững chăng không ?

Nguyễn-thi Hinh
Làng Từ-phong, Bắc-ninh

DCCCLXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Trải mấy xuân-thu khắp mấy vòng.
Ngọn bút tân-văn vang đất Bắc,
Hàng bia cựu học rạng trời Đông.
Thành-thân vun Lý in sông Nhị,
Nhọ giáo con Hồng khắp nẻo Nùng.
Âu Á gành đua trên cõi Việt,
Duy trì Khổng đạo lăng nho-phong.

Hoàng-quang-Thuần
40, Rue des Changeurs, Hanoi

DCCCLXX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu nay chẳng đã mấy đông.
Nền đạo gây dòng từ thuở lý,
Khí thiêng hun đúc tự non Nùng.
Trông tường giàu tốt người khôn ngỏ,
Ngoài cửa rao bàn khách nghị đông.
Thiên-lý nhân tâm nguyên chửa dứt.
Thì đề ghi tạc với non sông.

DCCCLXXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không miếu gây từ Lý Trần-lông.
Chính phủ cùng trường cao cửa Giám.
Xuân-thu hương khói thắp non Nùng.
Dòng Thù trường đầy tuôn đội ngã.
Bông cõi ngô đầy mất một vầng.
Tang hải vẫn còn nêu nếp sống,
Mấy tòa rực rỡ chói trời đông.

Trần-thường-Thông
311 Rue Tonkinoise, Haiphong

DCCCLXXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Từ chỉ bia truyền Lý khởi công.
Cửa Khổng tường cao cùng miếu cổ,
Nối Nùng mạch dẫn tới linh chung.
Rõ ràng chính phối tôn đời bậc,
Sau trước khanh-phu kính một lòng.
Nghiêm-hết theo đôi uy phận gái,
Nêu văn cũng đốc ý tôn sùng.

Nữ-sinh, Vũ-thị-Tỷ
Lương-xá, Nam-định

DCCCLXXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Đài các cao kiều biết mấy trùng.
Lý-đế đấy xây nền thánh-học,
Lê hoàng tô-điểm vẻ nho-phong.
Tiếng tăm lồng lẫy miền Nam Bắc,
Hương lửa thơm tho cảnh Nhị Nùng.
Văn-hiến nước ta nhờ đạo Khổng ?
Đế-vương được miếu phụng thờ chung.

Nguyễn-xuân-Mỹ
66, Rue du Cuivre, Nam-định

DCCCLXXIV

Nghìn năm văn vật đất Thăng long,
Bức vẽ tang-thương sắc vẫn nồng.
Nguồn Tử phối pha đòng nước Nhị,
Mây Nê phăng phất đỉnh non Nùng.
Một tòa miếu cũ nêu trung hiếu,
Mấy mảnh bia tàn dấu đỉnh chung.
Non nước của người trời đất ấy,
Khiến người hoài cổ biếng khuây lòng.

Đỗ-tử-Thiêm, Thanh-hóa

DCCCLXXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Quá miếu văn-phong bóng điện lồng.
Đấy cửa tam thiên in tuyết đọng,
Đây nền bát diệp điểu rêu phong.
Đâu nền bát diệp dấu rêu phong.
Ngồi thấy vạn thế soi ngôi đấu,
Vẻ bút thiên vương rạng vẻ Nùng.
Con cháu rằng tiên ta phải nghĩ,
Mở nền khoa-giáp là ông.

DCCCLXXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Ngọn miếu ai xây thọ hóa-công.
Xoay lại Nhị Nùng non nước cũ,
Tô ra phủ-mỹ vẻ vang trông.
Mảm hồng thêm vững với mầm lan sở,
Cửa hạnh gây ra cửa Lý trông.
Gặp gỡ Á Âu văn nhiều lại,
Bao nhiêu phải lại bấy nhiêu nồng.

Trần-văn-Khu
Làng Nhật-tựu, Hà-nam

DCCCLXXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng long,
Miếu cổ mà văn hãy sáng.
Đã chứa mòn đào bồi quốc-tộ.
Cho cây rợp mãi bóng nho phong.
Cung tường đến cũ trời riêng để,
Thánh quách triều xưa đất phẳng không.
Nhắn bảo gió mưa đà nhãng một,
Nền này khôn chuyển, cột khôn rung.

Nguyễn-ngọc-Thư
Trường Gia-lộc, Hải-dương

DCCCLXXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Nước vẫn cùng văn miếu vẫn sùng.
Đạo thánh vì như trời đất rộng.
Triều vua nào cũng lấy nhàng chung.
Bia xanh người trước tên còn đó.
Ngựa trắng thầy xưa chuyện có không ?
Những muốn thịnh suy tìm đến nhẽ,
Vị đâu mà cũng vị nho-phong.

Nguyễn-Tảo
Trường Gia-lộc, Hải dương

VIỆC HANOI

Thời tiết

7 giờ	28 độ
15 giờ	30 độ

Giá bạc. — Kể từ ngày 3 Octobre 1923, giá bạc ở kho Bạc nước định là 8 $ 28.

Thị-giá quốc-trái. — *Ngày 2 Octobre 1923*, — 3%, 56.75. — 5%, 1915-1916 74,90. — 4%, 1918. 60.65. — 5%, 1920 90.30 — 6%, 1920 87.55.

Tin tàu. — Tàu *Chili* tới Saigon ngày 4 Octobre 1923. Có chở 162 túi thư đến Bắc-kỳ.

Tàu *Odessa*, khởi-hành ở Saigon đi Tourane và Haiphong ngày 4 Octobre 1923, hồi 17 giờ.

Quan Toàn quyền đi thăm các học đường. — Sáng hôm nay quan Toàn-quyền cùng với quan Thống-sứ Bắc-kỳ có đến thăm trường Sư-phạm nam-giáo sư trường Nữ-sư học-sinh Pháp trường Kỹ-nghệ Hanoi, trường Pháp-Việt Sinh-từ và trường Sư-phạm nữ giáo-sư.

Tin đường sá. — Đường thuộc địa số 18 từ Trung-hạch đến Bương-bi nay đã đi lại được rồi.

Giúp các nhà bị lụt. — Số tiền của các nhà từ-thiện gửi đến bản-báo hôm nay quyên giúp các nhà bị lụt.

M. Trần-minh-Chang dit Tân, buôn bán ở đường Bonnal số 180 tại Haiphong 3 p.00

MM. Hăng, Hougay, 2 p (1) ; Mme Martin 2 p. ; vô-danh 2 p. ; Trực 2 p. ; Am 2 p. ; Phúc 2 p. ; Thảy 2 p. ; Mme Vve Bo-saique 2 p. ; Cai-Lan 2 p. ; Cai-Hảo 2 p. ; Cai-Thim 2 p ; Kinh 1 p ; Phụng 1 p. ; D. Thuần 1 p. ; Hậu 1 p. ; Hùng 1 p. ; Đinh 1 p. ; Lê Phụng 1 p. ; Lực 1 p. ; Sinh 1 p ; Nhã 1 p. ; L. d Kinh 1 p. : Cảnh 1 p. ; Đại 1 p. : Mme Simon 1 p. ; Mme Baissi 1 p. ; La 1 p ; Lý Oi 1 p. ; Ngư 1 p. ; Reanh 0 p 50 ; Khánh 0 p 50 ; Giáp 0 p 50 ; Hội 0 p 50 ; vô danh 0 p 50 ; Nhuận 0 p 50 ; Điền 0 p 50 ; Dzuyên 0 p 50 ; Ng. b. Tiến 0 p 50 ; G Em 0 p 50 ; Lê 0 p 50 ; D. q. Giao 0 p 50 ; Nguyên 0 p 50 ; Trần Ky 0 p 50 ; Tân 0 p50 ; Chính 0 p 50 ; Vu-Minh 0 p 50 ; Mme Tiên 0 p 50 ; Sự 0 p 30 ; Nghiêm 0 p 30 ; Thu, commerçant 0 p 30 ; vô danh Hougay 0 p 10.

Số tiền đã thu được trước. 108 00

Tổng cộng là 161 $ 00

Bức thư của ông Phan quốc-Am gửi báo-quán đăng như sau này :

Thưa ngài,

Ở Hongay tuy là chỗ dân cư đông đúc, nhưng phu phen công làm mỗi ngày được vài ba hào không đủ ăn, làm phải khuyến cũng không được là bao nhiêu, song nghĩ đến tình-cảnh đồng-bào ở các nơi bị lụt cũng không thể làm ngơ đi được, vậy tôi có đứng lên quyên các bạn đồng-sự mới được có 50 p. hãy xin gửi về trước để nhờ ngài chuyển đạt hộ, rồi sau được nhiều ít thế nào tôi sẽ lại gửi về để nhờ ngài.

Tôi ghi theo đây một tờ kê tên những người có tiền quyên nhờ ngài đăng lên báo cho.

Nay kính thư,
Phan-quốc-Am

Bản quán lại vừa tiếp được từ lai các sau này của Hội-đồng giúp kẻ bị lụt :

Những nhà quyên tiền vào số thứ nhất của cụ Thượng Lê và bà Vũ-hưng-Quang như sau này :

Cụ Ký Nhữ 66 phố hàng Gai 10 p ; bà Cửu 93 phố hàng Bạc 5 p ; bà Tư Chúc 106 phố hàng Bạc 5 p ; cụ Án Nghệ 63 phố hàng Gai 20 p ; bà Thượng 53 phố hàng Gai 10 p ; cụ Ký Dang 44 phố hàng Gai 10 p ; bà Tsin-phong 67 phố hàng Bạn cùng 5 p ; bà Bùi-huy-Lợi 24 phố Bắc-ninh 5 p ; bà Tý hàng Cau 20 phố Lê-lợi 5 p ; M. Ng-phúc-Lợi 8 phố hàng Cau 5 p ; Bùi-huy-Tư 16 phố hàng Cau 3 p ; bà Thượng Đồng 58 phố hàng Đào 10 p ; bà Cố 22 phố hàng Đào 20 p ; bà Mỹ-thịnh 34 phố hàng Thuốc 20 p ; bà Đốc-chinh 94 phố hàng Bát 5 p ; bà Đốc-vinh 25 phố hàng Bát 6 p ; M. Oanh ở Huế 2 p ; ông Đông-hinh 53 hàng Đào 10 p ; Lê-đình-Khan 22 phố Nam-ngư 5 p ; Nguyễn-Thanh 23 phố hàng Bát ch 10 p ; bà Trần-viết-Luận 12 phố hàng Vôi 20 p. Cộng là 191 đồng.

(1) Số này do ông Phan-quốc-Am, lòng tự tại số mô-than Hongay quyên các bạn đồng-sự, công được là 50 p. đã chuyển bản báo.

Số số 208 được như sau này :

Bubinsano 10 p ; Louis Ogliastro et Cie 50 p ; Trần-mạnh-Sinh 3 p ; H Muller 3 p ; A Shuan 3 p ; Ng-lưu-Quang 3 p ; Lao Vay Tyeang 3 p ; Đào đình-Đông 3 p. Cộng là 80 p.

Việc bầu cử hội-viên thành-phố — Mấy cái biển đề yết tên những người Pháp ra ứng cử hội-viên thành-phố thì sáng hôm nay đã thấy gián được một số tấm ông, chưa hay từ nay đến chủ nhật có ông nào ra ứng cử nữa không. Báo *Indépendance Tonkinoise* bình-phẩm về việc ứng cử của người Pháp có nói rằng : « Ta vẫn biết rằng các ông ấy có chí quyết xin bãi chỉ dụ giảm bớt số hội-viên Tây đi và đem hết nghị lực ra mà làm cái chức vụ đại-biểu cho thành-phố, nhất là sửa đổi lại những vấn-đề lục-lộ, thuế má và vấn-đề giao-thông trong thành-phố, vân vân. . .

Ta chỉ xin các ông ấy cam-đoan cho rằng vì lẽ gì mà sau này hội-đồng thành-phố phải bỏ đi thì không bao giờ lại ứng thuận vào hội-đồng ấy-viên do chính-phủ cử ra ».

Về phần các ông Pháp thì nay đã đã số rồi mà chúng mới có một số thôi, phần người Nam mình thì sau ra vẫn lấy việc bầu cử làm lãnh-đạm lắm. Ra ứng cử nghe đâu mới có MM. Giệu-Long, chủ hiệu làm mũ chỉ và nghe đâu có M. Vũ-huy-Thanh là chủ hiệu đồi nọ nữa, nhưng tin M. Thanh thì chưa lấy gì làm đích thực. Như vậy thì mới có ba ông mà thôi, chưa đủ số những bốn ông cơ.

Nếu không có ai ra cạnh tranh nữa và năm nay lại thêm cái lệ cấm phát phiếu và giảng cơ phiếu thì cuộc bầu cử này chẳng hóa ra tẻ lắm ra ?

Ngạch quan-lại Annam. — Trong một số trước, bản báo đã đăng nghị-định quan Toàn-quyền định rằng cuối năm nay thì cả hai quan lớn-đốc về hưu. Sở này mà nay phủ Thống-sứ đang dự-thảo nghị-định thăng chuyển trong ngạch ấy, để điền vào những số chiếm khuyết.

Cứ như báo *France Indochine* thì quan Thống-sứ đã thảng-tư cho các quan sai-trị đầu tỉnh về việc nay mà sẽ đặt chức quan thẩm phán mới tại mấy hạt Bắc-kỳ và bổ dụng những bực thiếu-niên tài đức hoa-tai Pháp-mà đi có hẳng luật-khoa rồi.

Cứ như ý bản-báo thì chưa rõ Nhà-nước sẽ định ra làm sao vì hiện nay người Bắc-kỳ mà đỗ bằng cử-nhân luật-khoa thì mới có một vài người còn ở tại Pháp.

Ông thầy tận tâm ít có. — Người Annam ta ai đã có dịp giao tiếp với quan y-khoa bác-sĩ Casaux ở phố Pavie số nhà 25 cũng phải ngợi khen cái tính đễ dãi của ngài. Những người đau mà cần đến ngài chữa thì không bao giờ phải ăn bẩn điều gì, dù là người giàu sang hay là người nghèo khó, đã vào đến phòng thăm bệnh của ngài ai cũng phải nhận rằng ngài là một ông thầy thuốc đối với người đau tận tâm ít có. Về cái phương-diện y-khoa thì kỳ-giả chưa có cái địa-vị mà bình phẩm ngài được, chỉ biết rằng ngài là một ông thầy thuốc trong Nam ngoài Bắc đều biết tiếng là danh-sư cả, cũng vì sự tài giỏi của ngài mà chính-phủ mới giao cho ngài quản trị một cái bệnh-viện quan-trọng là nhà thương chữa mắt ở đường Huế bây giờ.

Kỳ-giả vốn đã mấy lần thọ bệnh nhờ được ngài chữa cho thì mới biết ngài là một ông thầy chăm chỉ, bất cứ là liều có ít có nhiều, bao giờ ngài cũng hết lòng với người đau. Thụ bệnh được ông thầy giỏi chữa cho đã là một điều đáng mừng, nhưng được ông thầy hết lòng chăm nom thì lại là một điều mừng nữa. Ấy kỳ-giả đã nghiệm ra rằng quan docteur Casaux được cả hai cái tính kỳ. Bởi vậy xin có mấy lời cảm ơn ngài, chứ không phải là dám giới-thiệu ngài với bà con ta biết. H.

Trường Cao-đẳng Công-chính. — Kỳ thi tuyển học trò năm thứ nhất lên năm thứ hai, bắt đầu từ ngày 20 Septembre 1923, thi hiện đã xong. Những sinh-viên được lên lớp cứ theo thứ tự mà đăng như sau này :

MM. Ng-xuân-Hồng, Mai-v-Khoa Trang ký ; Trần-quảng-Văn, Ng-đ-Bảo, Ng-bá Lương, Ng-ngọc-Lợi Bắc-kỳ ; Ng-xuân-Bảo Trung-kỳ ; Phạm-huy-Ái, Ng-như-Quí, Đinh-văn-Toàn, Phạm-mạnh-Tế, Nguyễn-lương-Ngôn Bắc-kỳ ; Ng-văn-Chen, Lê văn-bề, Nam-kỳ ; Ng-văn-Long Bắc-kỳ ; Lưu-văn-Chi Nam-kỳ ; Lê-đức-Kim Bắc-kỳ ; Trần-v-Thường Nam-kỳ ; Ng-đức-Dương, Đặng-vũ Giao Bắc-kỳ ; Phan-thọ-Hay Nam-kỳ ; Dương-duy-Bính, Quách-đình-Bảo Bắc-kỳ ; Trịnh-huy-Cường, Ng-sĩ-Cảnh Bắc-kỳ ; Ku-bu-Tu Trung-hoa ; Ng-v-Tốn, Ng-văn-Tựu, Đỗ-ngọc-Thiệp Bắc-kỳ.

M. T. S. lại cáo.

Thuyên chuyển trong ngạch quan-lại — M Trần-lưu-Mậu, tri-huyện hạng ba tại huyện An-dương (Kiến-an) nay đổi đi huyện Thủy-nguyên thay M. Ng-v-Đào.

M. Ng-v-Đào, tri-huyện hạng nhất tại huyện Thủy-nguyên (Kiến-an) nay đổi đi huyện An-lão thay M. Ng-ngọc-Kiểm.

M. Ng-ngọc-Kiểm, tri-huyện hạng ba tại huyện An-lão (Kiến an) nay đổi đi huyện An-dương thay M. Trần-lưu-Mậu.

M. Ng-đức-Nhượng, thừa-phái hạng tư tại huyện Quế-dương (Bắc-ninh) nay đổi đi châu Sơn-dương (Tuyên-quang) thay M. Lê-phấn-Phiên bị cách chức.

Hanoi, le 2 Octobre 1923

Kính trình các ngài,

Đến ngày mồng bảy tháng này, chính là ngày chủ nhật thì các ngài sẽ ra tại tòa Đốc-lý để bầu hội-viên thành phố Hanoi. Cái nghĩa-vụ một người làm đại-biểu, làm hội-viên thế nào các ngài cũng chẳng lạ gì, nên chúng tôi xuong dám đem những lời hoa mỹ mà làm rắc tai và rối mắt các ngài, chúng tôi xin lấy lời thành thực mà xin kính trình để các ngài biết cho rằng: lần này chúng tôi tình nguyện ra ứng cử, vậy trước khi ứng cử, phải có mấy lời biện bạch cái tấm lòng của chúng tôi

Nguyên chúng tôi vốn sinh trưởng ở đất Hà-thành, hồi năm trước tôi có làm Đại-lý cho hội « Bắc-kỳ Lâm-lợi Công-ty » tôi vẫn chuyên trọng về thực-nghiệp có mở một hiệu Phúc-điệp tại phố Huế (hàng Gà), có làm những việc thầu khoán, và ông Phan-đi-h-Giáp tức Giệu-long vốn là người cựu học thâm thúy, am hiểu việc giao thiệp, hiện 10 năm nay đã mở ra một hiệu chế tạo cồ-ng nghệ rất to ở phố Tien-Tsin, đã được mấy cái bằng thưởng Đấu-xảo và mấy-day khen. Nay chúng tôi muốn ra ứng cử để gọi là gánh vác một vai trong các công việc của thành-phố ta. Vậy chúng tôi có lời dẫn xin các ngài đến ngày chủ-nhật này bỏ cổ đến tòa Đốc-lý mà đầu phiếu cho chúng tôi được thắng cử thì chúng tôi xin hết sức làm cho trọn bổn phận và cam đoan rằng trong khi được cử hân-hạnh làm đại-biểu các ngài tại Hội-đồng thành phố không bao giờ dám vụ về đường tư lợi, để khỏi phụ tấm lòng tin cậy của các ngài.

Nay kính đạt

Võ-sĩ-Phức chủ hiệu Phúc-điệp
Phan-đình-Giáp, tức Giệu Long

Xin định theo đây một cái phiếu để các ngài tiện bề cho.

3689

Lại một cái nạn xe hỏa nữa ! — Chuyến xe hỏa ở Hanoi xuống Nam định tối hôm 1er Octobre mới rồi, khi đến chỗ kilomètre 68 + 890 thì không gặp Pont lý và Binh trạm hỏi, 8 giờ rưỡi tối thì để phải một người dân ông trạc độ 35 tuổi, đầu và mặt bị thương nặng lắm, nên tức xe hỏa dừng lại lối được ra thì đã không thở được nữa. Dân sở tại hiện đã giữ lấy tử-thi để trình quan xét cẩn cước xong rồi mai táng.

Trong một tuần lễ mà xảy ra luôn hai cái nạn thảm thương cũng về bàn đàm cả ; nhưng cái nạn này nhiều người cho là tự ý quyên sinh.

Tiền hưu bổng. — M. Dương v-Nuong, thư-ký hạng nhì ngạch tư-pháp được về hưu trí, theo như các điều 6 và 7 trong ngại-định ngày 29 Décembre 1913 và kể từ ngày 30 Août 1923

M. Lê-văn-Sư, thư-ký Thương-chính hạng ba, được về hưu kể từ ngày 1er Octobre 1923

Mme Trần-văn-Trứ tức Phạm-thị-Tam, là vợ góa của một viên thư ký thương hạng ngạch tòa Sứ được lĩnh tiền tuất quá kỳ từ ngày 5 Juin 1923 là hôm sau ngày chồng mất.

Thành phạt — Người đàn bà nhảy xe lửa với anh thầy đồng mà trong số báo hôm trước đã nói thì nay người nhà được tin đã bỏ nhau đi tìm thầy ở gần làng Dương-hồ tỉnh Bắc-ninh. Nguyên người đàn bà này ở làng Kim-lũ tỉnh Hà-đông ra buôn bán ở phố Hoài-đức chẳng may trầy hội lại bị thánh phật như thế.

Thánh thử bây giờ về vừa thuốc mạn, đau mình mẩy, mà lại phải phụng-dưỡng anh thầy đồng nữa.

Lịch sang năm. — Xin nói để các ngài biết rằng lịch sang năm của bản quán đã bắt đầu làm.

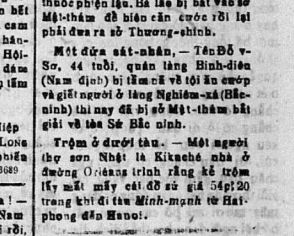
Vậy nếu các đại thương gia gần xa cần phải thừa lịch cho quí hiệu thì xin nói lại ngay bản quán mà đặt trước, nếu không đặt trước thì sau sẽ phải chịu giá đắt và lại bết cả bìa vẽ đẹp nữa.

Giá lịch của bản-quán bán như sau này :

Từ 100 trở lên. . . 0$35 một
Từ 10 đến 100. . . 0 40 »
Từ 1 đến 10. . . 0 45 »

(Tiền cước về phần các ngài chịu).

Sau đây lại in mẫu một ngày đầu năm ta để các ngài biết cho rằng thứ lịch của bản quán làm ra thật rất tiện cho việc xem ngày, mà nhà nào đã có thứ lịch này thì lễ cần phải mua quyển lịch tàu nữa.



Ngài nào ở xa, muốn viết thư về, xin cứ gửi cho ông Quản-lý nhà in bản quán như sau này :

M. Đặt-trần-Thiên
61-63, Rue du Coton, Hanoi.

Thuốc phiện lậu. — Chiều chủ-nhật số một-tháng có bắt được tại nhà la-ga Hanoi một người đàn bà già ở Gia-lâm sang, mang hai cân thuốc phiện lậu. Bà lão bị bắt vào sở Một-thám để hiến cân cước rồi lại phải đưa ra sở Thương-chính.

Một dứa sát-nhân, — Tên Đỗ v-Sơ, 44 tuổi, quán làng Bình-điền (Nam định) bị tòa đề bị tội ăn cướp và giết người ở làng Nghiêm-xá (Bắc-ninh) thì nay đã bị sở Một-thám bắt giải về tòa Sứ Bắc ninh.

Trộm ở dưới tàu. — Một người thợ sơn Nhật là Kikuché nhà ở đường Orléans trình rằng kẻ trộm lấy mất mấy cái đồ sứ giá 54p20 trong khi đi tàu *Minh-mạnh* từ Haiphong đến Hanoi.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hết hạn giữ tại nhà thương. — Các lính tập tạ đi Syrie về, theo luật vệ-sinh thì trước khi cho ra thành-phố thì phải giữ tại nhà thương lấy trong mấy ngày để khám nghiệm, nay cái hạn ấy đã hết rồi thì binh lính đã được ra và từ chiều hôm qua.

Con gặp cha. — Đứa con gái lên hai tuổi mà bà Ng-thị-Tiến ở phố Arsenal (Hạ lý) thấy bỏ ở sau nhà rồi đem về nuôi thì nay đã trả lại cha nó tên là Trần-đình-Lợi, nhà ở phố Chavigeon số 2. Xét ra đứa bé này bị lạc, chứ không phải cha mẹ nào lại nhẫn tâm bỏ con làm vậy.

(Xem trong thứ ba, cột thứ hai).

MỚI XUẤT BẢN

TÁI-SINH-DUYÊN «HẬU-BIÊN»

(Sự-tích Mạnh-lệ-Quân)

再生緣後編

Cuốn « Hậu-biên » này so với « Tiền-biên » thì nhiều trang hơn, mà giá cũng bán có 0 $ 20 và 0 $ 20 tiền cước-phí. Ngài nào muốn mua, xin gửi thư và mandat cho ông NGUYỄN-BÔ-MUC, *Trung-Bắc-Tân-Văn* Hanoi. Cả bán tại bản-quán cùng các cửa hàng sách.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)



ĐỒNG-HỒ
BÁO THỨC
KIỂU PHÁP
Máy kỹ-mã thượng hạng
Mặt đồ kim cả chữ đạ-quang
BẢO HÀNH 3 NĂM
Giá ..... 5 $ 00
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert. — HANOI
2668

Phòng khám bệnh
của quan Thầy Thuốc tây
Phố hàng Biếu nhà 80bis (Rue des Pipes) số nhà 9, ở Hanoi.
Ngày nào cũng khám bệnh từ 10 giờ sáng đến 12 giờ trưa, trừ chủ nhật và ngày lễ.
Phòng riêng người bệnh, rất sạch sẽ. Chữa các bệnh người lớn và trẻ con.
3002

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen
của HOÀNG-THƯỢNG



Theo hình tự-nhiên in ra đây, chớ không như có máy thứ thuốc vẽ những hình là, làm trò-cười cho trẻ con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

« Ngày mùng 7 tháng năm, năm thứ Kiến-định thứ ba, tại Nội-các phòng lời chiếu phê rằng :

Chiếu ông đòi được phòng cấm MONTÈS qui đong, có khẩ cấu một thứ rượu bổ để thông ngày đêm qua rất hay, cũng nên gia thưởng, trước lục phê thị ghi chép qui được phòng chế-công để lỉ thanh-giá.

Khâm thử.

以 爲 藥 酒 療 病 功 效 甚 大 良 醫 所 此 內 閣 會 議 大 臣 奏 准 賜 名 MONTÈS 以 示 獎 勵 特 諭 欽 此

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Báo-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư kẻo mất.

Song có một điều lạ là từ phố Chavigneau sang tới Hà lý cũng khá xa, đứa bé mới hai tuổi đầu làm gì đã biết đi cho xa như thế! Hay lại có đứa bế trộm không thoát chăng?

Trộm. — Đêm 29 rạng ngày 30 Septembre 1923 nhà số 53 phố Chavigneau có trộm vào khoắng đồ vật và quần áo. Chỉ nhà mất trộm có đơn khai rằng trong bọn quần áo mất có cái cà-vạt cài chiếc kim vàng giá mười đồng bạc.

BẮC-NINH

Khuyến-học hội. — Theo như lời bản-hội đã cáo từ tháng trước, năng hôm nay hiện đã khai trường rồi, nhưng đến là những lớp dưới cả, còn lớp nhất thì chưa bắt đầu bảo học được, là vì số người xin vào lớp ấy ít quá.

Bản-hội định mở lớp nhất này để giúp cho các cậu có thể đi thi lấy bằng Sơ-học, chương-trình theo tập cũng như lớp « Cours supérieur » của trường Pháp-Việt. Thầy dạy là người có bằng Diplôme hay là Brevet, học vào buổi trưa vào buổi tối, chứ không theo chư những giờ học của các lớp dưới.

Giờ học định lại như thế, là có ý muốn cho các cậu nào đã có chân học trường công rồi cũng có thể xin vào học thêm được nữa.

Vậy ban đưa đơn xin học hoãn đến 14 Octobre này là cùng, cậu nào đã đưa đơn từ trước, hay là mới đưa vào hạn sau, cũng cứ đúng thêm giờ nơm ấy tại nhà hội quán chờ đó. Còn ai muốn hỏi sự gì nữa cũng cứ đến hỏi tại thầy giáo ở bản hội.

Khuyến-học hội lại cáo.

HẢI-DƯƠNG

Lời cảm ơn. — Chúng tôi có lời cảm tạ, các cụ, các quan, các ông, các bà và các thân bằng cố hữu đã tỏ tình luyến ái, đến hỏi thăm, gửi giấy chia buồn, phúng viếng, hoặc đi đưa đám phu-quân, thân-phụ, nhạc-phụ chúng tôi là:

M. NGUYỄN-QUANG THỤY

năm nay hưởng thọ 77 tuổi, tạ thế ở Hải-dương, sáng ngày 25 Septembre 1923, (tức là ngày mồng 8 tháng 8 ta năm nay) và đám ngày 19 tháng tám ta.

Trong khi tang gia bối rối, có điều gì sơ xuất, thì các ngài thư lỗi đi cho.

Vị-vong-nhân: Ng-thị-Thúy,
Cô-tử: Ng-như-Thế, Ng-như-Thuần,
Nữ-tử: Ng-thị-Huệ,
Tế-tử: Hoàng-v-Hiền, Hoàng-v-Khánh Vũ văn-Khoát.

Đồng-gia-quyến đẳng đồng bái tạ

PHÚ-THỌ

Mất con — Hôm 20 là là ngày phiên chợ tỉnh người qua lại mua bán rất đông. Thị-Ước ở phố Cao-du có đứa con gái độ năm sáu tuổi, chơi với lũ trẻ ở đường cái gần chợ không biết lạc đi đâu mất, người nhà đi tìm các ngả mà cũng không thấy đâu, hay là đã bị những quân trộm bắt mà bế đem đi để bán cho các chú rồi.

Mất trộm. — Đêm hôm 19 rạng sáng hôm 20 là, nhà tên Đường ở phố Cao-du mất trộm. Hỏi ra là trong nhà có cho anh làm đường ở nhờ. Hồi 4 giờ sáng hôm 20 thấy động nhà chủ dậy soi thì thấy bức rèo sau nhà đổ biết là trộm, vào nhà trong tìm xét thì thấy mất 6 tấm vải nhà giá 6 đồng thì ra tên Hai làm cu li đã lấy 6 tấm vải ấy mà trèo rào trốn đi rồi. Chưa biết còn mất những gì nữa, nhưng nhà chủ đã đi trình phố-trưởng và đã phát đơn đi kiện trong bọn phu ấy.

HON-GAY

Giống của ăn vào chết người! — Hôm chủ-nhật 23 tháng 9 tây, hồi 3 giờ chiều thấy trên con đường phố Đường-xe Hen-gay có một đám ma. đám cũng vào hạng trung. Hỏi ra sau mới biết thường là đám ma người đàn bà ăn phải con ghẹ-hoa mà thác; (con này thuộc về loài cua bể, mình nó tròn tròn, có gai góc ở các rìa mai và gong, khắp mình và gong đều lỗ rỗ xanh xanh, đỏ đỏ, trắng trắng, coi sặc sỡ cũng đẹp). Con ghẹ-hoa này với con cá bống ngón kia rất là độc. Được nghe các người thầy-sơ (thuyền chài) nói: « Ai vô tình ăn phải 2 giống này, dần có mới đến cụ Hoa-đà hay Biển-thước tiên-sinh cũng khôn phục sinh lại được, ăn con ghẹ-hoa này vào rồi có lưỡi lại mà bảo.

Song, lại trách các nhà thuyền chài vô tình kia sao bắt được thứ độc ấy lại còn đem ra chợ bán cho người không biết mua mà ăn. Còn như người mua kia thấy người bán thì mua, hay đâu là con độc mà chẳng ăn. Hay nói thuyền chài kia, mấp mô đánh lẫn con đen mà lấy tiền chẳng, hay vô tình chăng. Giá sử đem giết đi, rồi ném bỏ đi, có phải xong chuyện không. Ấy bao cái lợi nhỏ, mà không biết cái hại tày đình: ở giết ngay người đàn bà kia không? Nghe đâu lại có thai gần ngày sinh thì phải mổ mụ ghẻ hẳn hai.

Nhun-sơn lại cảo

HÒA-BÌNH

Phố Chờ bị cháy tan. — Ngày 13 rạng 14 vừa rồi vào hồi 12 giờ đêm phố Chờ bị cháy tan, cả thảy mất hơn 30 nóc nhà, thiệt hại tất cả mất hơn 5000 đồng, may hàng phố có mấy cái ống thụt hết sức chữa mới tắt, xuýt nữa thì mất cả phố.

Đáy tớ bất lương. — Giữa lúc lửa đương cháy to, người đương huyên náo ấy, thì đứa ở một nhà thím tài kia, vào phòng lấy hòm đa của thím, đem ra một chỗ lối, khoét hòm ra, lấy cả tiền lẫn đồ tư trang đáng giá hơn 1000 đồng rồi lẻn lên ngàn mất.

NAM-ĐỊNH

Ai-tín. — Chiều hôm nay (3 Octobre) đúng 5 giờ đã rước linh cữu bà Maria Phê-Hảo Định ra nhà thờ Quĩ-nhất làm lễ cầu nguyện. Tám giờ sáng mai thì sẽ rước an-táng tại Nghĩa-trang.

Nhà này thật là một nhà tu-nhân tích-đức ở trong hạt Nam-định. Trời cho đã phú-quí lại đa đinh, trong cả một làng Quĩ-nhất bao nhiêu dân đinh tức là con cháu một nhà cả.

Nay nhân dịp cụ bà qua đời, bản-quán có lời kính viếng cụ và chia buồn với ông Trần-ngọc-Roãn, ông huyện trưởng Trần-ngọc-Uyển, ông Trần-ngọc-Huyến và qui-quyến.

HƯNG-YÊN

Hai nhà bảo-tâm. — Mới rồi nhân hội Hợp-lễ có cổ động việc làm phúc thì ở làng Đài-xa có bà Lý Phú và ở làng Nội-linh có bà Đội-Thân, mỗi bà so cũng vào hội mỗi món tiền khá to.

Nhờ có hai món tiền ấy và của thập phương nữa, hội Hợp-lễ đã dựng thêm được nhiều khí cụ để dùng vào việc tem phúc.

Quan trên được tin ấy có ra ân thưởng khen bốn chữ để khuyến khích lòng hảo tâm ít có.

Chó dại. — Chuyến tàu thủy chiều hôm mồng một Octobre số Tuý-y có chở đưa lên Hanoi 4 người bị chó dại cắn đã tiêm thuốc. Sau khi đã cẩn phải bốn người thì con chó ấy chạy vào sở Tuần-kiểm cần phải một con bò. Hiện nay con chó ấy đã đánh chết được rồi. Sở Thú-y lấy óc gửi lên Hanoi để thí nghiệm.

VIỆC KINH-ĐÔ

Lập viện tàng-cổ ở Huế. — Việc thiết lập nhà tàng-cổ viện ở Huế thì bản-quán đã đăng minh-bạch rồi. Nay lại tục đăng một tờ chu-tri của quan Khâm-sứ Trung-kỳ tư cho các quan Công-sứ trong 13 tỉnh ở địa-hạt Trung-kỳ về việc tán-trợ cuộc đồ-thức về sự thiết-lập nhà tàng-cổ ấy. Mong rằng tàng-cổ viện chóng được thành-tựu thật là một điều qui hóa biết bao! Nay lục tờ thông tư ấy như sau này:

Về cái vấn-đề công nghệ giáo-dục của dân An-nam, Hoàng-thượng đã bẩm tỏ nên mới cho lập ở Huế một sở tàng-cổ viện, viện ấy dùng để sưu tập những đồ chế tạo mà chúng ta xem vào đó có thể biết được xã-hội, điển-lễ và chính-trị nước Việt-Nam. Hoàng-thượng muốn tỏ ý tán thành về sự tổ-chức ấy, nên ngài lại chuẩn cho lấy tiền-thu-viện làm sở sưu tập, viện ấy từ rày sẽ gọi là « Khải-định tàng-cổ viện ».

Viện ấy do hội « Kinh thành bảo cổ » kiểm sổ, cốt để tập họp, trang điểm những vật hiện gia dụng của người An-nam, bao lồn các vật liệu chế tạo rất xinh đẹp của nước Nam như là: đồ sứ, đồ sành, đồ phẩm-lam, đồ sơn, đồ đồng, đồ thêu về đồ chạm, đồ khảm, đồ trang sức, đồ da, đồ thờ và các đồ thường-dùng văn vân, chúng ta xem những vật-kiện ấy mà biết được cái tâm tư của các nhà công-nghệ và mỹ-thuật, lọ nhờ có đủ các thứ chế tạo qui hóa ấy mà người sau có cái tâm tư về đường công-nghệ cũng được bổ ích. Chẳng những thế mà thôi, sẽ có đủ các tài-liệu khảo-sát sinh kế và lịch-sử của dân tộc nước Nam nữa.

Nhờ có việc tàng-cổ ấy mà môn học Viễn-đông mỹ-thuật ở trường Uyên-bác mới được hoàn-toàn.

Chúng ta đã nặng trọng cái nguyên nhân của các công-nghệ, thì nên bày bảo cho dân An-nam, họ thường bỏ quên cái thể thức mấy đời lưu-truyền mà học làm theo cách Âu-tây, làm thì làm chứ không hiểu cái lý-do thâm-thúy, vì những cách chế-tạo bên Tây-âu thật không thích hợp với tư cách của người An-nam. Vậy mình nên xét rõ lấy qui-thức đề-truyền của dân An-nam, tuy cái xảo từ về lối chế tạo sẽ họ không có quan thuộc với các nhà mỹ thuật mình, nhưng cũng do ở tinh-thần và cảm-tưởng của một dân-tộc mà sinh ra và đã chế hóa ra được nhiều đồ kỹ-nghệ qui đẹp, thì cũng không nên để thất-truyền.

Khảo cứu cho biết cách kiến-trúc và trang sức đời xưa của người nội-trị các nhà công-nghệ, buộc phải làm theo kiểu-mẫu đã chính là muốn cho họ giữ theo lề lối của người đời trước, nhân có sức đồ đất sản chúng ta mà được tự nhiên tấn hóa.

Xin tư trước cho các ngài biết, còn thể lệ của viện ấy tôi sẽ gởi sau, tôi biết rằng Nam-triều cũng có tư cho các quan tỉnh biết về việc ấy, Ngân sách Trung-kỳ đã có dự trữ số bạc để mua các vật kiện. Tôi mong sao các vật kiện tặng hảo được nhiều, để viện ấy, sau được sung dụ. Những vật-kiện ấy về sau sẽ thành ra của nhà nước đời nọ để lại đời kia, nếu không có Tàng cổ viện thì những vật kiện hoặc tản thất, hoặc hư nát chẳng là hóa ra như không.

Viện ấy hoàn thành rồi, cũng nên lập nên trường công nghệ Annam vào một bên, nhưng đó là một cái tôn chỉ định trước đó thôi, chớ trường ấy nên tổ chức thế nào dợi đến khi đó sẽ nghĩ.

Bây giờ sẽ nói về sự này. Các ngài nên đem việc thiết lập tàng-cổ viện thông báo cho đều biết, lại nhờ ngài xem trong bọn có những vật kiện khí mình gì, hoặc mua được, hoặc vật chế tặng cho, hoặc đồ gì qui hóa vật cần không chịu nhượng bán thì về bình nay chụp ảnh xin hãy kê rõ phúc tư cho hội coi về việc tổ chức viện ấy biết để liệu.

Lạ đời nhà ghen! Ở lối chùa-ông, có người đàn bà kia ghen để lạ lùng; người này mỗi khi bắt được người chồng đứng nói chuyện với một người đàn bà, hoặc đi đến một nhà người đàn bà nào, dù không có dịch xác là chỗ ăn nằm có tình riêng với ai, miễn có thấy thì sinh sự rầy rà ngay, mà mỗi khi rầy rà, thì đánh mắng xỉ và người chồng hết sức tàn tệ; mà anh sợ vợ thường phải đi trốn nơi khác. Sự ấy cũng là thường, day mới rồi có một trận ghen rất lạ:

Số là một hôm chị ta trông thấy người chồng chào một người đàn bà nào đó ân cần rất sang trọng đi trên một cái xe tuyệt, vừa thấy xong thì chị ta hộp cổ anh chồng lôi ngay vào nhà vừa đánh vừa vả hết sức kịch liệt, người chồng ra sức biện bạch mà nói rằng đó là một người vợ của ông quan thầy, bà ấy là người lớn vai trên, tôi sự chào ấy tức là theo phép tắc tôn kính vợ người nói lại chạy đánh thêm, đánh xong lại chạy đi tìm người đàn bà lúc nãy thì đã gặp lại trong một cái nhà kia, chẳng cần phải hỏi han, hung hăm chạy vào xung đánh vừa đánh, vừa sỉ mắng nhiều điều sỉ nhục. Cô kia biết là người đàn bà ghen chạy liền đi báo quan cảnh-sát bắt ngay, thì người đàn bà hăm hở chạy về nhà lại tìm chồng mà đánh nữa. Người chồng lúc bấy giờ vì sự vợ mà trốn đi đâu mất, người vợ tìm khắp cùng chẳng được, vừa chạy ra khỏi cửa gặp một người đàn ông nào đó tay mắt mày đã chẳng giống chồng mình mà y-phục cũng khác hẳn, thế mà liền túm chặt khư khư vừa đánh vừa cắn; người đàn ông này chẳng hiểu là việc gì liều thân chạy. Người đàn bà đuổi theo một hồi rồi mới biết là không phải chồng mình! Ấy là ghen quá lối mất mặt, cả trí khôn mà lẫm ngộ là chồng. Cách ấy chị ta đã thường làm mà liền này là một lần để hơn hết cả. Ôi! mến ghen đàn có lạ đời nhà ghen!

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-TRỊ

Hai cái cầu mới làm. — Thuộc hạt Quảng-trị, nay mới thêm được 2 cái cầu ở đường ô-tô rất tốt làm toàn bằng gỉ-măng cốt sắt cả.

Một cái về giang-phận làng Đông-hà, một cái về giang-phận làng Phò-ốc; cái thứ nhất làm hết 30.000 đồng hiện nay đã hoàn-công; thế cách đẹp lắm, trông có vẻ thanh-lý mà chắc chắn; cái cầu này có chỗ để hai chiếc xe tránh nhau ở giữa cầu, quãng giữa cầu lấy bề ngang rất rộng, chiếu cho xe cộ vẫng lai tiện-lợi lắm.

Cái thứ nhì hiện đương xây mống, công việc đến cuối tháu mới xong, cái này làm hết 45.000 đồng.

Làm được 2 cái cầu này thực là thuận-tiện cho sự thông-hành của xe ô-tô lắm.

Thế là con đường ô-tô Vinh-Huế lại thêm được 2 cái cầu rõ đài nữa.

DƯƠNG BÁ-TRẠC

KỲ

TẶNG « KHÁNH-LONG

đất ĐÔNG-NAM-MỸ

Một lãnh tụ, vải-mảo, khăn mặt, đồng giày tây, giày ta, va-li, làm mũ (nón), khăn xếp, ghế mây, và buôn đủ các thứ hàng Bắc-kỳ, bán cắt và bán lẻ.

Tổng cục: Số mới phố hàng Bông, số 152.

Phân cục: Sài-gòn đường Catinat, 16. đường Bonnard, 90.

Công-xưởng tại Thái-bà-Sp.

Hàng tốt giá hạ, qui-khách chiếu cố xin cứ gởi thư về ĐÔNG-NAM-MỸ số 152, Rue du Coton, Hanoi.

2695

CÁO-BẠCH

HIỆU THUẬN-LỢI

Tôi trước ở Hàng Mã-mây, số 37, nay đã dọn sang Hàng Hòm, số 8, xin quý-khách chiếu-cố cho, thì hiệu tôi lấy làm hân hạnh lắm.

3688

Đào-đình-Mai dit Kim-Diên

Số nhà 8, con đường Nghĩa-địa, (Rue de la Cimetière)

Ngay cửa nhà thương chó trông sang

HANOI

Nay tôi mới mở xưởng, có làm tủ, bàn, ghế và các thứ, vân vân. Xin các qui-khách đóng gụ, lim, táp, sẵng đã cẩ. Giá tôi xin thanh hạ và làm thực kỹ. Mới các qui-khách lại mua giúm cho hiệu tôi, xin cám ơn.

3694

BÁO NAM-KỲ KINH-TẾ

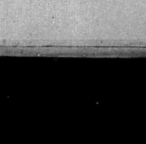
Mỗi tuần lễ xuất bản một lần ngày thứ tư,

Ở ĐƯỜNG CHARNER, SỐ 67, SAIGON

Giá mua dùng hiện: 5 $ 00

Thực là một tập báo nói riêng về đường kinh-tế rất có ích cho tất cả mọi người,

Vậy người Bắc-kỳ nên mua mà xem, lời lẽ nói rất dễ dàng lý-thú.



Đồng-hồ deo tay hạ giá
Mỗi cái 1 $ 00

Thừa các quý-khách, những đồng-hồ deo tay của bản-hiệu vì giá bạc sao 8 quan nên chúng tôi xin hạ giá mất nửa! 1 $ 00, nếu chiếu giá không hợt thời xin miễn mất kính giọng vàng cứ hộp xin xem như sau này:

Đồng hồ deo tay chân tối thấy giờ		giá trước	$ 4 40	nay	$ 1 00
—	lế	—	6 00	—	2 00
—	lế	kim thép và kim vàng	— 4 80	—	3 80
—	lế	vuông thực xinh	— 5 30	—	4 30

Bỉ các quý-khách chiếu cố cho 1 cái mà không hợt giá, chiếu giá trước thời xin kính tặng 1 cái kính gọng vàng đời mới và 1 cái hộp kính xinh xem v. v. cả tiền cước nữa. Xin chiếu cố cho.

TONG-YUNE-TAI
40, Phố hàng Ngang, HANOI

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Hội Sản-nhiên-đài họp đại hội-đồng thường niên

Đúng 1 giờ chiều hôm chủ nhật 14 Octobre 1923, xin mời các ông các bà có cổ phần ở hội « Sản-nhiên-đài » đến họp Đại-hội-đồng thường niên tại nhà hội ở ngõ hàng Mã-mây, số nhà 18, tỉnh Hanoi.

LE CONSEIL D'ADMINISTRATION

Tôi thứ tư 3 Octobre 1923

HỒNG THỦY THAO THIÊN

Bản-hội diễn tích này thu được bao nhiêu tiền giúp cả vào nơi bị lụt ở xứ ta.

Tích hát này hợp với cảnh nước lụt, có nhiều cảnh lạ, lắm câu hát hay, lại có mùa bội giải, thật là một buổi hát đặc biệt, xin mời các qui khách chiếu cố đến xem vừa mua vui vừa làm phúc.

Hội-đồng Trị-sự Sản-nhiên-đài có lời nói trước để các ông các bà hội viên biết rằng tối hát này ta tối hát để làm phúc, xin các ông các bà Hội-viên có đến xem thì cũng giả tiền vé cho như người ngoài vậy.

Vé chục tối nay Hội cũng không nhận.

Tôi thứ năm 4 Octobre 1923

NGƯ GIA CÔNG TỬ

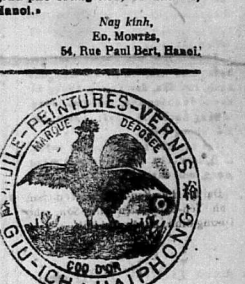
Đừng than sức yếu tuổi già,
Bầy mươi mười bảy sẽ sòa cũng xong
Dù không tỏ kế lận sông.
Nào ai đã biết con dòng là ai?

XIN XEM CHO KỸ

Phần nhiều các qui-khách xem báo thấy có đăng cáo-bạch của bản-hiệu, đến khi về mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhớ mà làm ra không đặt được, lại bỉ thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các qui-khách rõ cho và xin các ngài từ rày đã có lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhận rõ:

« Nhà Bán-thuốc Ed Montès có đồng-hồ ba chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54, Hanoi. »

Nay kính,
Ed. MONTÈS,
54, Rue Paul Bert, Hanoi.



« Hiệu GIU-ICH tức là Công-ty CHU-VĂN-MINH ở Haiphong, đường Sadi-Carnot, số 115 có nhà máy nấu dầu và chế các thứ sơn tây đủ các màu đặt dấu CON GÀ VÀNG.

Sơn rất tốt, giá bán phải chăng, xin đồng-bào chiếu cố nội hoa, cứ viết thư cho bản-hiệu lấy mẫu, sẽ xin gửi biếu ngay.

2695



2050

MỚI SANG

Chục xe cao-xu — Vòng bánh —
Nan-hoa — Vải lợp mui đủ các mùi

SOCIÉTÉ FRANÇAISE DE TRANSPORTS
Pousse-Pousse Saigonnais
7, Boulevard Bobillot, Hanoi
2090

TAM-TINH-Y-QUÁN

Ai có bệnh nên biết hiệu « Tam-tinh y-quán » ở phố « Mã mây », số nhà 91, Hanoi. Mạch lý bệnh cần biết đích xác; chữa đủ các chứng bệnh, bệnh nguy-trọng, bệnh đã lâu, chữa khỏi được nhiều, hoàn tán cao đan cực tinh tế thần hiệu, để quí-khách xét dùng. Xa xôi viết thơ về kể bệnh, bản-hiệu gửi thuốc đến ngay, gửi cách lĩnh hóa giao ngân; quí-khách mua buôn thì tính hạ giá. Nghèo càng quá không có tiền xin thuốc cũng cho.

Còn các thứ thuốc đặc-biệt rất thần hiệu ai uống cũng khỏi:

Bạch-trọc, dương mai, hạ cam, trĩ, lậu, mỗi chai 1 đồng, ống thụt 5 hào, thuốc thụt 5 hào.

Đàn ông mộng tinh, di tinh, liệu tinh, lãng tinh, đau bụng, đau tức kinh niên, ho lao, đàm suyễn, hắt tơi, phế thũng, cổ chướng, mỗi chai 1 đồng.

Đàn bà kinh nguyệt không điều, huyết ít huyết đen, khí hư bạch đái, bước xuống thấy ra nhiều sinh đau bụng, rức đầu, đau xương, không đẻ, hay có đẻ không nuôi, mỗi chai 1 đồng.

Băng huyết, lị huyết, tiện huyết, mỗi phong 2 hào.

Trẻ con sốt, ho, kinh, đàm suyễn, ta lị, cam cứu mụn, đau mắt mảng mộng, mỗi chai 2 hào.

Đại-lý: Hiệu *Vạn-An*, Phố Yên-thái, tỉnh Yên-bày; hiệu *Linh-Sơn*, chợ Dương-đình, huyện Chí-linh.
2087

Bệnh hen
Dùng thuốc nước và thuốc nột trị chứng ho và chứng khó...
ESPIC
1$.25 một hộp. Bán tại tất cả các hàng Bào-chế và tại phố St Laurn, số 26, Paris.
Xin xem chữ ký J. ESPIC ở trên đầu thuốc.

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ BỆNH
THUỐC HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX
Của ông Jacques GUILLIÉ

THUỐC HOÀN XỔ
LẠI CÓ MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XỔ

Distillerie du Nord
NGUYỄN-VĂN-MẠO
31, Bd Henri d'Orléans, Hanoi

Mới có một nhà chế người Nam-việt được phép lập lên rồi chế các thứ rượu mùi, hiệu là ÔNG SAO, hiệu có quý-quan trông-nom cẩn-thận, so với các thứ rượu đã chế ra bán tại Bắc kỳ thì khác nhau lắm, xin các quý khách nhận rõ hiệu rượu ÔNG SAO cho khỏi nhầm.

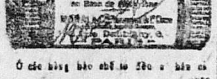
Bản-hiệu làm quản-lý ở Đông-Pháp, bán thứ rượu Rhum Grands Marais Guy-Frères, giá vừa rẻ mà lại ngon hơn các thứ rượu Rhum khác.

Bản-hiệu bán buôn, bán lẻ, giá tính rất rẻ. Xin các quý-khách chiếu-cố đến cho.

Ống mới số 367
2073

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Nhiều người có tưởng bệnh khí hư khó g can-hệ g' cho lắm, không cần phải chữa, tự nhiên bệnh cũng khỏi. Khi bị bệnh thì người ta thấy bên trên khó chịu, mà khi đi tiện tiện thì đau đớn lạ lùng, lúc đó uống một ít thuốc là thấy dễ chịu, đã tưởng rằng khỏi rồi ấy thực là lầm to vậy. Bệnh khí hư sinh ra nhiều nỗi khó khăn: Sưng bộng quang mà sinh ra đi tiểu tiện luôn; sưng khắp bộ tiểu mà làm cho nóng buốt nơi niệu quản mất đường tiểu tiện. Những dịch hoàn cũng sưng lên mà làm đến tuyệt sản đi được. Các bệnh ấy làm cho dần gối sưng lên, mà người đau không thể cựa cạy được. Mà đàn bà thì sinh ra các bệnh phụ-khí, cũng là bệnh tuyệt sản và sau sinh ra ốm nặng. Người ta đã biết bệnh khí hư cần phải điều trị, mà lại cần phải có thứ thuốc nào cho chắc, thuốc nào công-hiệu, ấy chính là thứ thuốc *Santal monal*. Các quan lương-y đã công-nhận thuốc *Santal monal* là một thứ thuốc rất tốt, hiện các nhà thương ở Thế-giới này đã có dùng khắp cả. Thuốc này có đủ bệnh khí hư thì thực là « Tiên đan, bất dạn lại tránh khỏi được ra ống nỗi khó khăn và làm cho mặt thấy thanh-tao xanh, vẻ sạch sẽ, ăn-quan bần bần.



Ở các hàng bào chế to đều có bán cả
2056

HỎI CÁC NGƯỜI MẮC BỆNH TRĨ,
nếu các ông đã dùng đủ các môn thuốc rồi mà chưa khỏi thì cần mua thứ thuốc bài: POMMADE SOYER, dùng có ngay tức thì mà không khỏi lắm.
Ở Paris bài tại hiệu bào chế DUPUY, 108, R. St Martin.
Ở Hanoi bài tại hiệu Bc. CHASSAGNE

Kính cáo các nhà mắc phải bệnh trĩ

Tội mắc bệnh trĩ, thuốc thang mãi không khỏi sau nhờ M PCHUONG-QUAY LAM, ở hàng Đường, số nhà 26, Hanoi, chữa cho, trong vòng ba tuần lễ thì khỏi hẳn.

Trong khi chữa không đau đớn gì và tôi vẫn làm lụng như thường.

Vậy có mấy lời cảm tạ lương y và giới-thiệu lương-y cùng các nhà mắc phải bệnh ấy.

HOÀNG-TIỆM-HỒNG
16 bis 3, Rue de la Citadelle, Hanoi

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được!

Rượu bổ-đào: TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản-xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng quí-khách tín-cẩn là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Tưởng nay cũng nên nhắc lại để các ngài so-sánh và xuy-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ rượu bổ-đào của Bản-hiệu, người bản-xứ đều biết tiếng là một vị thuốc rất rẻ tiền và rất quí để trị các chứng bệnh như: kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, còm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình, lại rất là bổ sức cho đàn-bà đẻ, người ốm mới khỏe, người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con mới từ 10 tuổi sẽ được mau lớn! Vì thế thứ rượu này đã được vô-số tờ chứng-chỉ là công-hiệu.

Giá bán 2$25 một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ hoa-hồng.

Hiệu Bào-chế MONTÈS, 64, phố Tràng-tiền, Hanoi.

GRANDS MAGASINS REUNIS

Hiệu Gó-đa cũ ở phố Tràng-tiền, Hanoi

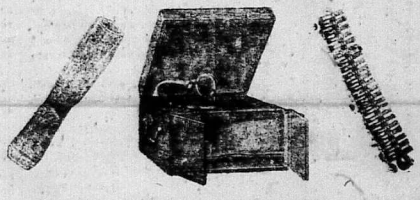
NGÀY THỨ HAI 1er OCTOBRE CHO ĐẾN HÔM 10

Bán chiếu-khách những đồ dùng để rửa mặt, nước hoa, giấy bút, các đồ hàng da, các thứ đồ dùng cho đàn ông, xoong chảo bát đĩa

Gian bán đồ ăn và gian bán rượu

BÁN CÁC ĐỒ MỚI SANG KỲ TÀU VỪA RỒI

Xin xem giấy khai giá hàng cùng chỗ bày hàng



CHANSON & Cie

58, Rue Paul Bert, Hanoi

Bản-hiệu có bán các thứ máy hát mới về rất rẻ, rất tốt và rất đẹp, và lại có cho thuê cả máy hát và các thứ đĩa, tiếng Bắc, tiếng Huế, tiếng Saigon, tiếng Tàu, tiếng Tây.

Bản-hiệu có bán cả các thứ điếu rất đẹp, rất tốt và hợp cách vệ-sinh.

Kiểu hiệu mới có thứ mới « EMAILLINE » để tạo đĩa hát rất tốt mỗi ống là 0$40.

Nay kính cáo!

LAXO SODYL

Một thứ hoá pháp chất muối của loài quả thì rất hợp lắm.
Là thứ thuốc nhuận trường rất tốt.
Thứ thuốc chữa rất dễ dàng.
Trẻ bệnh tiêu chảy các chứng khác vì bệnh tào sinh ra một cách rất chóng, như nhức đầu, đau gan, đau vị, đau ruột, bệnh trĩ, đau đầu ruột, bệnh trẻ, mọc lở vân vân.
Thứ thuốc này hiệu nhất, rẻ nhất.

Giá tiền: 1$25 một lọ 10 hay 15 liều

Về phần Đông-pháp có, gởi bán tại

Hiệu Bào chế E. CHASSAGNE

50, phố Paul-Bert, Hanoi

55 47

NGỌC-KIỀU-LÊ

(Chuyện một người nữ-sĩ có tài nhà ngọc phun châu, lại giữ được giá trong tuyết sạch, đáng làm gương cho bọn quần-thoa. Xem chuyện này thì đủ biết rằng các bậc danh-nhân ở trên thế-giới từ xưa đến nay, đều bởi cái tinh-anh trong trời đất chung đúc mà nên, thực Tạo hà có phân biệt nam-giới và nữ giới.)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Nàng *Hồng-ngọc* hỏi:

— Thế thơ đâu?

Bấy giờ con *Yến-tố* mới lấy ở trong tay áo ra đệ trình nàng *Hồng-ngọc* mà rằng:

— Đây, có phải không? hay là tiểu-thư còn bắt con nói dối?

Nàng *Hồng-ngọc* cầm lấy, thoạt nhìn nét bút đã thấy đáng yêu. Nàng liền-nhẩm đọc hai bài thơ: một bài *Tống-hồng* (1) và một bài *Nghênh-gẫn* (2).

Nàng xem xong một lượt, lại xem thêm lượt nữa, rồi tấm-tắc khen-ngợi mà rằng:

— Thật là một bậc kỳ tài! Ta bạn vẫn khó-khăn như thế mà lời văn vẫn nhẹ-nhàng như không. Ý-tứ kỳ dột, xem mấy câu thơ, đủ biết con người nho-nhã khác thường khiến ta không thể dứt tình cha được! nhưng việc này bỉ dầu sắc-sinh bọ *Trương* kia cố tình điên-đảo, biết làm thế nào!

Con *Yến-tố* nói:

— Khó chi điều ấy! tiểu-thư nói với lão-gia thì còn sợ lão-gia nghi là có lòng tư-khuất, chi-bằng Lão chàng xin vào bái-yết lão gia, rồi giãi tỏ đầu đuôi mọi nỗi, để lão-gia bắt *Trương* tiên-sinh, cùng chàng diện-bạch thì tự-khắc phân-biệt được thực giả vậy.

Nàng *Hồng-ngọc* nói:

— Đã đành rằng thế, chưng ta thiết nghĩ việc gì cũng nên phải êm-ái là hơn, chớ nên kết oán. Mày không nhớ khi lão-gia ta ở Kinh, chỉ vì từ chối việc hôn nhân nhà *Dương* nguyệt mà gây ra bao nhiêu nỗi phong-ba. Ta xem bọ *Trương* bày mưu lập kế như thế, quyết không phải là người đoan-sự. Nếu để cho hắn bị nhục thì tất hắn đem lòng thù oán bọ *Tố*. Và bọ *Tố* thì có, khó tránh khỏi tai vạ.

Con *Yến-tố* nói:

— Tiểu-thư lo-lính như thế là phải, nhưng ta cứ e sự thì việc này biết bao giờ thành.

Nàng *Hồng-ngọc* nói:

— Cứ như ý ta nghĩ thì chi-bằng bảo bọ *Tố* hãy về kinh-thành, đợi ta có ở đây, khiến cho bọ *Trương* chẳng có nơi tá-túc. Ta lại bảo lão-gia ta thử bắn một bài, tự-khắc bọ-nó mà phải bỏ đi. Khi ấy bọ *Tố* sẽ nhờ cậy-phụ (trỏ *Ngộ* hàn-lâm) ta đứng làm mối cho thì quyết nhiên phải thành-sự.

Con *Yến-tố* nghe nói, mừng rỡ mà rằng:

— Tiểu-thư nghĩ rất phải! *Tố* tiên-sinh khen tiểu-thư là người có thâm-tình và tuệ-tâm, thật không quá đáng vậy. Sau này giai-nhân tài-tử, sum-họp một nhà, con cũng được dự phần vinh-hạnh.

Nàng *Hồng-ngọc* cứ cầm tờ bạc-tiên, ngâm-nga ngẫm nghĩa. Con *Yến-tố* thì đi ra nhà khách để nghe ngóng xem *Dương* tiên-phu-ngày mai có còn ở đấy không.

Đến ngày hôm sau, quả-nhiên *Bạch* lão-gia giã *Dương* tiên-phu ở lại, *Trương-qui-nhơn* vẫn còn bận việc tiếp khách, không ra đến học-viện.

Tố-hữu-bạch đó biết như vậy, quả trưa hôm ấy, lại theo lối cũ lẻn đến hậu-viện, lại vào đứng nấp ở *Bích-hoa-đình* để đợi.

Đợi trong hồi lâu bỗng thấy con *Yến-tố* miệng cười tủm-tỉm, chạy đến bảo *Tố-hữu-bạch* rằng:

— Tiên-sinh thật là một người biết thời-thế!

Tố-hữu-bạch vội vàng với chào mà rằng:

Kẻ hèn-mọn này mơ tưởng tiểu-thư, được đính ước ra đây, thật lấy làm vinh-hạnh, sao đáng gọi là thời-thế! may mà tiểu nương-tử có lòng bội-đãi, đáng bọn không sai, khiến tôi phải cảm kích không biết dường nào vậy.

Con *Yến-tố* nói:

— Quản tử đã cầu thục-nữ, biết đâu thục-nữ không muốn cầu quân-tử nay sao! Người ta ai chẳng cùng một bụng ấy!

Tố-hữu-bạch nói:

— Mấy lời cao-luận của tiểu-nương-tử, khiến cho kẻ hèn-mọn càng thêm ngưỡng-mộ vậy.

Con *Yến-tố* nói:

— Hôm qua tiểu-thư phàng lời nghĩ quanh nghĩ quẩn mãi: muốn bẩm với lão-gia tôi nhưng lại sợ việc không là một việc riêng, nói ra không tiện; muốn bảo chàng giãi tỏ đầu đuôi, để *Dương*-diện biện-minh, lại sợ *Trương-qui-nhơn* sinh lòng thù-oán chàng chăng, sau sẽ gây ra nhiều chuyện. Bởi vậy bỏ nấp càng khó, bảy giờ chỉ còn một kế là chàng đừng ở đây nữa, mau mau về Kinh mà nhờ cậy-phụ tiểu-thư tôi làm mối, thì thế nào cũng phải thành. Khi chàng đã đi rồi, tiểu-thư tôi sẽ lập kế bắn với lão-gia tôi đuổi *Trương-qui* nhà đi, thế là được yên chuyện.

Tố-hữu-bạch nói:

— Cái diệu-kế của tiểu-thư, thật là toàn-toàn. Nhưng chỉ buồn một nỗi tôi đi, trông cậy tay người, chưa tất một mai đã đến đây được. Giả sử lại có một người cao tài tiệp-tức khác đến trước thì khi bấy giờ bảo *Tố-hữu-bạch* này biết sống ai giãi nỗi oan tình

Con *Yến-tố* đáp rằng:

— Chàng chớ coi thường tiểu-thư tôi, tấm lòng trinh-bạch của tiểu thư tôi, thật không kém chi các bậc hiền-nữ thuở trước. Ngày nay một lời đã nói thì vàng ngọc không đổi, chàng cứ yên lòng, cái ngải đông-sàng kia dẫu dẫn bao giờ tôi cũng đề phải chàng vậy.

Tố-hữu-bạch nói:

— Tiểu-nương-tử đã nói như thế thì tôi xin vâng lời về Kinh, để nhờ cậy-phụ của tiểu-thư nói giúp, nhưng tôi chưa được biết cậy-phụ của tiểu-thư là ai?

Con *Yến-tố* nói:

— Cậy-phụ tiểu-thư tôi là quan Hàn-lâm bọ *Ngộ*, chàng cứ tới thăm, còn ai không biết tiếng.

Nói chưa dứt lời thì bỗng nghe một người có tiếng người chạy vào hậu-viện mà báo rằng:

— Quản-viện đâu! mau mau quét dọn vườn hoa, để lão-gia ta sắp mời quan *Dương* tiên-phu vào đây xơi rượu.

Con *Yến-tố* với vàng bảo *Tố-hữu-bạch* rằng:

— Thôi, tôi nói thế là hết, chàng nên mau mau ra đi, chớ để đây nữa. Nếu để đây nữa, cũng chẳng được gặp tôi nào.

Nói xong, liền rủ vào trong bọ hoa đi ngay. *Tố-hữu-bạch* cũng không dám đứng nấn, vội-vàng lẻn bước ra về. Chàng vừa đi vừa nghĩ thầm: vừa rồi bẩm nói cậy-phụ *Bạch* tiểu-thư là quan Hàn-lâm bọ *Ngộ*, nhưng quan Hàn-lâm bọ *Ngộ* ở trong thành *Kim lăng* chỉ có một mình *Ngộ-Lăng-am* (tức là *Ngộ khanh*) mà thôi. Nếu phải người ấy thì tiệc là một người có tính vội tin. Hôm trước ông ta muốn gả con gái cho ta, vì ta không thuận, để tuổi mà nói với học-đài trách lắm ta đó. Nay nhờ ông ta làm mối, tất-nhiên ông ta chẳng giúp nào. Giả-sử ông ta có lòng giúp thì ta cũng chẳng mặt-mũi nào đến nói vậy.

(Còn nữa).

(1) và (2) Bọn có định đăng mục « Văn-uyển ».

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)